228

ОТБРАНА

ПѢСНОПОЙКА

Която съдържа отборъ отъ най хубавитѣ: юнашки, войнишки, народни, старо-народни, смѣшни и любовни пѣсни.

Съдържа 94 най хубави, гласовити пѣсни.

СЪБРАЛЪ:
Ив. К. Божиновъ

ИЗДАНИЕ И ПЕЧАТЪ
на
Иванъ К. Божиновъ,—София.

Ст л/32

ОТБРАНА

ПѢСНОПОЙКА

Която сждържа отборъ отъ най хубавитѣ: юнашки, войнишки, народни, старо народни, смѣшни и любовни пѣсни.

СЪБРАЛЪ:

Ив. К. Божиновъ

ИЗДАНИЕ И ПЕЧАТЪ
на
Ив. К. Божиновъ,—София.

ОТЕЧЕСТВО.

Драга наша бащинио,
О! юнашка землйо мила,
Стара славна Българио
Нек' бѫдешъ вѣчно честита.

Намъ си мила дѣт' си равна,
Намъ сѫ мили планинитѣ,
Намъ си мила, че си славна,
Намъ сѫ мили долинитѣ.

Вардаръ, Янтра дѣт' течете
Нито Дунавъ сила губи,
Дѣт' течете, тамъ гласете
Българинъ си рода люби.

Доръ му слънце земя грѣе,
Доръ го красно поле храни,
Доръ му сърдце живо бие,
До тогазъ той ще се брани.

НА БЪЛГАРСКИЙ КНЯЗЪ

Боже княза ни пази,
Отъ душмани и врази.
Нашн князъ, юнакъ, избранъ
Въвъ Търново вѣнчанъ,
България да владѣй;
Смьртна рана на злодѣй.
Боже кн. и пр.
Боже надариго с' дълги дни,
Да царува в' стари старини;
Мирно Боже да владува,
Честитъ той да добрува
Боже кн. и пр.
Прѣстолътъ му, Боже пази,
Отъ зло и лошо отрази,
Да държи скиптъръ въ ржката
Да обича свободата.
Боже княза ни пази,
Отъ проклѣтитѣ му врази.

Ив. К. Божиновъ

МУЗО!

Пѣй да грьмне небосклона
И да екний гордъ Балканъ

Че сѣла днесъ на прѣстола
Оня Князъ, юнакъ избранъ!
Българина днесъ свободенъ
Отъ тиранскитѣ бѣди
Гледа своя Князъ народенъ,
Тамъ на престола да сѣди.
И Балкана днесъ погледва
С' погледа си веселъ, драгъ:
Вижда че са строполява
В' ада петвѣковенъ мракъ.
Изъ тракийскитѣ зелени
Поля райски на свѣтътъ,
Тамо братя сѫ засмѣни
И си Княза честитятъ
Въ Македонскитѣ долини
Вардаръ бистрий кат' са лей
Шуми: за много години
Нека наший Князъ живѣй!
Той ще скоро да затржби,
Да разгласи съ тржба
И народа ще пробуди
За напрѣдъкъ за борба. . . . . .
Днесь народа тържествува
Като глѣда тоя князъ,
Който много ще царува

Надъ всички братя насъ.

Музо!

Пѣй да гръмне небосклона
И да екне гордъ Балканъ
Че са качи на прѣстола
Оня Князъ юнакъ избранъ.

Хр. Каратанасовъ

Първий Български маршъ на опълченцитѣ.

Шуми Марица
Окървавена,
Плаче вдовица
Люто ранена,
Маршъ, маршъ, генерала е съ насъ,
Разъ, два, три, маршъ войници,
Войници мили,
Напрѣдъ да вървимъ,
Съ всички сили
Балканъ да минемъ
Маршъ и пр.
Юнака Дойски,
Нашъ е водитель,
С' прѣпорецъ Левски
Вождъ побѣдитель.
Маршъ и пр.
Вижте, деспоти,
Генерала нашъ.
Чуите, запѣйте
Николаю маршъ.
Маршъ и пр.

Войници храбри
Слѣдъ него лѣтятъ:
Поржтъ въздуха
И громко викатъ:
Маршъ и пр.

С' кървавъ остаръ мечъ
Генерала нашъ
Възглася на сѣчь
Гръмъ огънь навредъ.
Маршъ и пр.

Тржба низъ гора
Зазвони напрѣдъ,
Урра, Урра.
Урра маршъ напредъ.
Маршъ и пр.

Славно да живѣй
Нашъ Императовъ,
Царь Александръ
Николаевичъ.
Маршъ и пр.

МАРШЪ.

Смѣй се за насъ гордъ Балканъ,
Зеленѣй се шума,
Българинатъ кат' закланъ,
Не продумва дума,
Той незнае, що е билъ
Колко врѣме се й гордѣлъ
Съ царя си Крума. (2)
Казватъ имаме въздухъ
Чиста Балканска вода;
Нъ за жалость, азъ нечухъ.
Да имаме свобода.
Тжй като е то тогасъ,
Провиквамъ се съ ясенъ гласъ
Свободенъ ще ходя. (2)

Нестига ли да тѫрпимъ
Толкози години?
Хайде бѫрзо да вѫрвимъ
Съ нашите роднини,
Тѣ се бият, лѣкътъ кръвъ,
А дълбоко наший левъ,
Заспалъ е въ долини.
Катъ си слушамъ гръменъ гласъ,
Нека всѣкой нѣмѣе,
О, я чуйте, той за насъ
Съ какви думи пѣе:
Българино спишъ ли още?
Нѣма ли за тебе пушка и нож?
Цѣлъ свѣтъ ти се смѣе. (2)
Съ ножъ сиималъ нѣвга честь.
Съ ножъ си я изгубилъ,
Съ ножъ ще я добиешъ днесъ,
Ако си са сабудилъ,
Твойта слава е въ голъ мечъ,
Твоя животъ убитъ вечъ,
Стига си са чудилъ. (2)

МАРШЪ.

Доста ходихъ по горитѣ,
Пасохъ кози и овци;
Любихъ наредъ азъ момитѣ,
Ситъ съмъ вече на сърдце.
Не обичамъ вечеази
Ни кавалски сладакъ гласъ;
Бойна тѫрба буди нази,

Настаналъ е боенъ часъ.
Вмѣсто тази дълга сопа,
Тоя пастирски кривакъ,
Пушка дълга щѫ да носа
Като Българинъ юнакъ.
Мило ми е да отида,
Дѣ куршумитѣ пищѫтъ;
Тамо дѣто остри сабли
На юнацитѣ звънтятъ.
Съ турчинъ да се опитамъ
Вѣковния си душманинъ,
Да му кажа, че да коли,
Разумява и Стоянъ.
Сбогомъ моя майко мила,
Сбогомъ братя и сестри,
България да е жива;
Ти Турчино падай мри.
За неправдитѣ тирански
Тръгвамъ вече азъ въ бой,
Противъ пълчища османски
Дай ми сила Боже мой.

П. Ивановъ

Милата ни родина.

Красна весела градина
Отъ единъ до други край;

Моята мила родина
Е на тозъ свѣтъ земенъ рай;
Но злощастно отечество,
Злочестъ български народъ!
Лѣжи въ грозно юго тиранско,
Пжшка подъ турский хомотъ!
Де остана наша дързость?
Дѣ е онзи воинъ духъ—
И нашата народна гордость?
Всичко умрѣкна на въздухъ.
Но стрестни се ти войниче!
По Балканскитѣ поли;
Сгоденъ часъ настана вече,
Ти Богу се помоли,
О! ти Боже милосердний!
Отъ високото небе
Налѣй своитѣ добрини
Надъ славянското племе.
Съжали ти Българина,
Който цѣлъ вѣка пжшка
Подъ турский хомотъ
Деня и нощя на мжки.
Надари ти Българина,
Съ онзи пакъ любовъ
Къмъ милата му родина,
И бѣдния му народъ.

Шуми вардаръ буйно пѣни,
Пляска съ ярость бистри води,
Клета майка грозно стени (2)
И оплаква свойте бѣди.
Плаче прозно и поглѣжда
Тя нагорѣ къмъ небето

Чака помощь и надѣжда (2)
За утѣха на сърдцето.
А тирана зле върлува,
И нещастни Македонецъ
Въ надѣжда още плува, (2)
Че ще види храбрий Донецъ.
Съ радость и той да дочака
Съ китки, вѣнци да прѣгѫрне
Наший войникъ и юнака
Сладко нежно да цалуне
Чака, чака, па поглѣдне
Отъ балкана тихъ побѣлелъ,
И съ ржцѣте си посѣга (2)
Вика клѣтника и омалелъ:
„Мойто сърдце се накърви
„Отъ кръвта на мойто дѣте!
„Ела, братко, ма отърви (2)
„Отъ тирански грозни ноктѣ.
Нито бодрость, нито сила
Тука въ мене вечь остава!
„Сичко братко съ тирана! (2]
„Морска ламя е дотрила.
„И безъ мощенъ гледамъ ази,
Какъ дотрива тя душа ми.
„И какъ името ми гази (2)

„И се мжчи да ма измами.
„Братъ и майка да забравя,
„Да приема чуждо име!
Недѣй, братко ти оставя (2)
„Мойто име да загине!

Д. Мишевъ.

—

Македонецъ, Македонецъ
Жално пѣе,
Жално пѣе и говори:
Дѣ сж волни години?
Ой та тебе, Българино?
Братецъ мой?!
Каква сждба настана
Да сме роби и двама?
Българино, ти мой братецъ,
Дай ржка!
Съгласно да идеме,
Свобода да търсиме.
Нѣма у насъ нито свѣтъ день
Да свѣтка;
Весѣли да бъдеме
И Бога да хвалиме.
Нѣма у насъ ни свобода
Ни дома;

Черенъ врагъ ни оплени
И въ мѫки ни зарови.
Хайде, братя; хай съгласно
И двама.
Противъ врага да идемъ
Та глава да му строшимъ.
Хайде, братя, вий тракийци
Изедно.
Синца ний да станеме,
Свобода да търсиме!
Боже, милий, отъ небе виждъ ни
И помогни.
Свободни да станеме,
Та тебе да хвалиме!

ВДОВИЦА.

Ноща е ужасна, зима студена,
По поле вѣтъръ, бура голема;
Сѣкой се крие въ подъ слонъ да иде,
Домашни свои мили да види.
А кой ще съ мене заедно да идемъ
Тамъ въ една кѫща нѣщо да видимъ.
Охъ, жално, жално, жално й туй нѣщо,
Българинъ често страдай тъй тѣжко.
На край отъ село кѫщица мала,
Тамъ майка сѣди ощ' не заспала;
Жалостно глѣда свои дѣчица,
С' сълзи ги мие горка горчица.

Гледа ги, глѣда , . па послѣ плаче!
На гърди туря малко сираче!
Дума имъ Дума съ думи жални,
Дума на дѣца що лѣжятъ гладни:
„Спете спокойни ангели мили,
„Богъ нек' се надъ васъ жалостно смили:
„Ни хлѣбецъ имамъ, ни искра огънь,
„Съ що ще ви стопля, нахраня заранъ,
„Единъ имахте добъръ бащица,
„Отъ васъ го отдѣли кръвна убийца;
„Той се за вази бѣдните труди,
„Кръвнишка ръка въ гробъ го гуди.“
Тъй си редѣше бѣдната майка,
Отъ мъки тѣжки хвана я дрѣмка.
Главица сложи, заспа си мирно,
Слово й бѣше това подирно . . . .
Зора зазори, дѣчица ставатъ,
Майка си жално тѣ призоваватъ:
„Дигни се мале, огънь ни стъкни,
„Малкия милча ти си пригърни.“
Но майка мълчи студено й чело
Попътъ й исчете гробно опѣло.

П. Ивановъ.

Ахъ нема та вече друже,
Повѣхнати като цвѣтъ;
Черенъ гробъ та грабна бързе
Отъ красния този свѣтъ.
Ето стоя на пепела
Предъ грозния твоя гробъ,
И съ сълзи азъ говоря:

Да те прости друже богъ
Плача друже и се чудя!
Какъ изчезна твоя духъ,
И послѣдната ти дума,
Скжрбя много, че не чухъ.
Дѣ остана твойта мисълъ
Да работишъ за народа;
Гробъ и кости, храбрий Ботевъ
Тѣ не сж ти вече плътъ.
Красна дѣво я почакай,
Отъ пѣсенъ си пристани,
Славейченце мило, красно,
Я запри се недѣй пѣ.
Стани Ботевъ, стани друже,
Азъ съмъ много нажаленъ,
Стани Ботевъ, да утѣшишъ
Твоя другаръ наскърбенъ.

Пролѣтъ дойде и пиленце
По Балкана пѣе,
Зеленѣе се тревица,
Слива се бѣлѣе;
А Мургашъ е още черна,
Като черна врана,

Тя жалостно и печално
Глѣда къмъ Балкана:
Па му казва: „Охъ, Балкане,
Побратиме вѣрни!
Тъмнѣе ми прѣдъ очитѣ,
Дните ми сж черни!
Азъ немога и за напредъ
Мирно да робувамъ,
За свобода, за щастие
Само да бълнувамъ . . . .
Не вѣрвамъ азъ, че молитва
Ще спаси раята;
Свободата неще думи;
Иска караджата.

Любенъ Каравеловъ.

Въ Механата.

Тѣшко, тѣшко! вино дайте!
Пиянъ дано азъ забравя
Туй, що, глупци, вий незнайте
Позоръ ли е, или слава!
Да забравя край свой роденъ.
Бащина си мила стрѣха

И тѣзъ, що въ менъ духъ свободенъ,
Духъ за борба завѣщаха!
Да забравя родъ свой бѣденъ,
Гробътъ бащинъ, плачътъ майчинъ,
Тѣзъ що залагатъ наѣденъ,
Грабътъ съ благороденъ начинъ,
Грабътъ отъ народа гладенъ—
Граби подълъ чорбажия,
За злато търговецъ жеденъ
И попъ съ божя литургия!
Грабете го, неразбраний!
Грабете го! Кой ви бърка?
Скоро той неще да стане,
Ний сме синца съ чаши въ ржка!
Пиемъ, пѣемъ буйни пѣсни
И зжбимъ са на тирана;
Механитѣ съ намъ тѣсни
Крѣщимъ: хайде на Балкана!“
Крѣщимъ, но щомъ истрѣзнѣемъ
Забравяме думи клѣтви,
Й немѣемъ и се смѣемъ
Прѣдъ народни свѣти жертви!
А тиранинътъ вързлува
И безчести край нашъ роденъ!
Коли, беси, бие псува

И глоби народъ поробенъ!
О, налѣйте щѫ да пия!
На душа ми да олекне,
Чувства трѣзни да убия,
Ржка мѫжка да умѣкне!—
Щѫ да пия на пукъ врагу,
На пукъ и вамъ патриоти,
Азъ вечъ нѣмамъ мило, драго,
А вий . . . . вий сте идиоти!

Молитва на Хр. Ботевъ.

О, мой боже, правий боже!
Не ти що си въ небесата,
Но ти що си въ мене боже
Менъ въ сърдцето и въ душата . . .
Не ти, който си направилъ
Отъ калъ мѫжътъ и жената,
А човѣка си оставилъ
Робъ да бѫде на земята;
Не ти, който си помазалъ
Царе, папи, патриарси,
А въ неволя си зарязалъ
Мойте братя сиромаси.
Не ти, който учишъ робътъ
Да търпи и да са моли,

И хранишъ го доръ до гробътъ
Само съ надѣжди голи:
Не ти, боже, на лжжцитѣ,
На безчестнитѣ тиране,
Не ти, идолъ на глупцитѣ,
На човѣшките душмане!
А ти боже на разумътъ,
Защичниче на робите,
На когато щжтъ празднуватъ
Деньтъ скоро народите!
Вджхни сѣкому, о, боже,
Любовъ жива за свободата,
Да ся бори кой какъ може
Съ душманите на народа,
Подкрѣпи и менъ ржката.
Та кога въстане робътъ,
Въ редовете на борбата
Да си найда и азъ гробътъ!
Не оставяй да истине
Буйно сърдце въ чужбина,
И гласътъ ми да прѣмине
Тихо, като прѣзъ пустиня!

Вино, вино!
Руйно, буйно!

Ти си гладко
Ти си сладко! . . .
Лей се, вино, бистро люто!
Лей се, лей се, веселини,
Въ тойзи драгъ часъ, въ тазъ минута
Най-честити направи ни!
Вино! вино! и проч.
Намъ е драго въ бойно поле
Съ враговетѣ да се биемъ,
А пакъ въ тихо мирно врѣме
Да си пѣемъ и да пиемъ!
Вино! вино! и проч.
Безъ побѣда и безъ пѣсни,
Безъ любовни сладки думи
И безъ тебе, руйно вино,
Ний животътъ не милѣйме!
Вино! вино! и проч.
Лей се, вино, бистро люто!
Лей се, лей се, весели ни,
Въ тойзи драгъ часъ, въ тазъ минута
Най-честити направи ни! . . . .

Османъ Паша.

Гдѣ е твойта слава
И твойта орда?

Че тъй ти скоро
Потърси милость
Че тъй ти скоро
Преклони глава
Подъ руска сабя.
За Русска слава.
Теб' ти са струва
Че ще са боришъ,
Противъ народа
Да го поробишъ
Противъ невины
Жены и дѣца
Дѣт' имъ имотъ
И домъ оплѣни.
Плѣвенъ е вече
За насъ свободенъ,
Но теб' направи
Да си поробенъ.
Русска пушка,
Рускійтъ потъ;
Йзрови ти теб'
За всегда гробъ.
Нѣка са гордѣй,
Турския султанъ,
Че му е храбръ,
Генералъ Османъ.

Османа гордый,
Сынъ Мухамедовъ
Слуга покоренъ
И той поробенъ.
Не са стеснявай,
Недѣй са бой;
Скоро ще видишъ,
Свойта дружина.
Врѣдъ изъ Россия
Въ всичкы градове
Пълно е кат' тебъ
Съ турскы гадове

Кждѣ си вѣрна ти любовь народна?
Кждѣ блѣщишъ ти искра любородна?
И силенъ пламъкъ ти пламни,
Та буенъ огънь распали
На младитѣ въ сърдцата,
Да трѣгнатъ по горѫтѫ.
Пламни, пламня ти въ насъ любовь горѣща,
Противъ турци да стоимъ на срѣща,
Да викнемъ синца с' гласъ голѣмъ,
По всичкия коджа балканъ
Голѣмо и мало ставай,
Оржжие запасвай!
На кръстъ си тънки сабли запашете,
За бащината си земя станете;
Тънчете турски племена,
Пълнете съ тѣхнитѣ тѣла
Пространнитѣ равнини,
Дълбокитѣ долини.

За нашето отечество и слава,
За нашата свобода и държава;
Да си пролѣемъ вси кръвьта,
Да си добиемъ волностьта,
Отъ нашите тирани
Невѣрни мюсюлмани.
Байраци Български врѣдъ да издигнемъ,
Въ ржка съ кръстъ къмъ Бога да извикнемъ:
О' нашъ създателю Христе.
Я, виждъ отъ ясното небе!
На нашето мжчение
И дългото търпение.
Благослови ти нашето желание
На тебъ имаме ний упование:
Подвига да ни й освѣщенъ,
На твоя вѣра утвърденъ:
На славното ти име,
Предвѣчний Боже, сине!
Доде въ Български предѣли настъпимъ;
Додѣ вразитѣ си стъ насъ изгонимъ,
Да са развѣватъ знамена
Отъ върха на Дунава,
Въ Тесалия до края.
Кога въ свобода си постжпимъ;
Въ покой да бждемъ ний тогасъ
Ще викнемъ въ радостния часъ:
Живѣйте вий Българи,
Отъ Бога надарени!

Странникътъ.

Ахъ другари, чуйте мене
Може би за сѣтний пжть;
Другаря ви клѣтникъ стени,
Че оставя бащинъ кътъ

Съ надѣжда, че ще видя
Скоро този бѣлий свѣтъ,
Азъ са крѣпихъ безъ да вѣхне
Младостьта ми като цвѣтъ.
Нъ надѣжда ми изчезна
Мойто сърдце вѣхне вечь,
Виждамъ, братя, че сждбата
Ще ма прати надалечь.
Мѣжду хора непознати,
Въ непознатъ за мене край,
Сбогомъ мила и другари,
Сбогомъ земля, земний рай.
Ахъ да ли ще й близо, братко,
Злочестия този часъ!
Да не глѣдамъ, да не слушамъ,
Да забравя всичко азъ.
Да не глѣдамъ вече мжки
Що домашнитѣ търпятъ;
Да не глѣдамъ, да не слушамъ
Плачь и сълзи какъ тѣкътъ.
Азъ желая да изгния
При моитѣ прадѣди;
Нъ сждбата е рѣшила
Да загина азъ въ бѣди
Ахъ! да нѣма на гроба ми

Да заплаче нѣкой с' гласъ,
Сбогомъ, братя, спомняйте си
И за мене въ този часъ. П. И.

Обѣсването на Василя Левски.

О! Майк моя, родина мила,
Защо тъй жално, тъй милно плачешъ?
Гарване и ти птице проклѣта'
На чий гробъ тамъ тъй грозно грачешъ?
Охъ! зная ти плачешъ, майко,
За туй, че ти си черна робиня,
За туй, че твоя свѣщенъ гласъ, майко,
Е гласъ безъ помощь, гласъ въ пустин',
Плаче тамъ близо край градъ София
Стърчи, азъ видехъ, черно бѣсило
И твой единъ синъ Българио
Виси на него съ страшна сила.
Гарвана грачи, грозно зловѣщо,
Пеета и вълци виятъ въ полета,
Старци са молятъ Богу горѣщо,
Женитѣ плачатъ, пищятъ дѣцата.
Зимата пѣе своята зла пѣсень
Вихрове гонятъ търне въ полето
И студъ и мразъ и плачь безъ надѣжда
Навѣватъ на тѣбъ скърбъ на сърцето.

Хр. Ботевъ.

Лѣтна нощь са превалява
Слѣдъ лъскава зора
Слънцето трепти изгрѣва
Надъ зелената гора;
Младъ юнакъ си конче извожда
Изъ желѣзнитѣ врата,

Съ майчина благословия
Той на конче въсѣднѫ,
Безъ да мисли зли премѣжди
Или ненадейна смьртъ,
На печала си отхожда
На далѣко по свѣта.
За честита търговия
Той намисли и тръгнѫ.
Като прѣвъ гора вьрвеше
Сладко пѣе съ ясенъ гласъ:
„Дѣ е мома да ма слуша
Какви пѣсни въспѣвамъ
О ви весели росни вѣтрове
Я си малко повѣйте;
Повѣйте, разнесете
Мойтѣ тѫги безкрайни.
Дордѣ юнакъ дума издума
Буйни вѣтрове повѣяли
Гръмъ и молния трѣснали
И юнакъ си тамъ падна,
Вижте колко е свѣт' лѫжовенъ
Какъ са губимъ за имотъ!
За честита търговия
Не си жалимъ ни животъ.
Губимъ са насямъ нататъкъ
На всичко ставами робъ;
Но животътъ ни е кратъкъ,
Сѣтнината ни е гробъ.

Хайдутъ Велко.

„Кой ке ти носи, море,
Дългата пушка
Бойлия, дѣ гиди,
Хайдутъ Велко бойлия?“

„Нѣка ѭ носи, море,
Милошъ побратимъ
За мене, дѣ гиди,
Пьрво либе, за мене;
Хемъ да ѭ носи, море,
Хемъ да са хвали
Съ мене, дѣ гиди пьрво либе
Съ мене“.
„Кой ще ти яха? море,
Вранята коня
Доряна, дѣ гиди,
Хайдутъ Велко доряна?“
Нѣка го яха, море,
Милошъ побратимъ
За мене, дѣ гиди пьрво либе
За мене;
Хемъ да го яха, море,
Хемъ да са хвали
Съ мене дѣ гиди пьрво либе
Съ мене.

Овчаръ по брѣгъ ходи (2)
Сиво стадо пасе,
Ахъ мори мамо, мила моя мамо
Не смемъ за вода да идемъ. (2)
Сиво стадо пасе,
С' мѣденъ кавалъ свири;

Ахъ мори мам , мила моя мамо
Не смемъ за вода да идемъ (2)
„ Обърни се, момне,
„ Да те видя, момне
Ахъ мори мамо, мила моя мамо
Не смемъ за вода да идемъ (2)
„ Бѣло лика ли си;
„ Черно ока ли си,
Ахъ мори мамо, мила моя мамо
Несмемъ за вода да идемъ (2)
Отъ туй пусто овчарче (2)
Котлитѣ ми излива
Баремъ да ги испива . . . .

Садила мома край море лозе,
Край море лозе съ бѣло грозде,
Хемъ го садила, хемъ пѣсень пѣла:
„Ахъ лозе, лозе, съ бѣло грозде,
Като та садя, кой ще та бере,
Кой ще та бере, кой ще та яде!
Кой ще ти яде бѣлото грозде?
Като си нѣмамъ нийдѣ никого,
Само си имамъ едного Бога,
Едного Бога и първо либе—
Богъ е високо, либе далеко . . . . . .

Карамфилке, филке моме,
Мелнишко цвѣке,
Най добро;
Я ке ти пишемъ, море,
Русата коса,
Въ тевтерьо.

Щешъ ми ги пишешъ, море,
Пишешъ, не пишешъ, ябанджи,
Мене ма мама, море,
На ябанджия, не дава.
Карамфилке, филке моме,
Мелнишко цвѣке,
Най-добро;
Я ке ти пишемъ, море,
Чернитѣ вѣжди,
Въ тевтерьо.
Щешъ ми ги пишешъ, море,
Пишешъ, не пишешъ, ябанджи:
Мене ме мама, море,
На ябанжия, не дава.
Карамфилке, филке моме,
Мелнишко цвѣке,
Най-добро;
Я ке ти пишемъ, море,
Чернитѣ очи,
Въ тевтерьо.
Щешъ ми ги пишешъ, море,
Пишешъ, не пишешъ, ябанджи;
Мене ме мама, море,
На ябанджия, не дава.

Кара Мустафа.

Болѣнъ ми лѣжитъ, море Кара Мустафа!
Де гиди, болѣнъ Кара-Мустафа!
Болѣнъ ми лѣжитъ, море, та ке да умретъ,
Де гиди, болѣнъ Кара-Мустафа!
„Кой ке ти носи море, джлгата пушка
Де гиди, болѣнъ Кара-Мустафа
—Нека я носитъ' море, той айдутъ Велко.
Защо е болѣ юнакъ отъ мене.
„Кой ке ти носитъ, море, острата сабя!
Де гиди, болѣнъ Кара-Мустафа"!
—Нека я носитъ, море, той айдутъ Велко,
Защо е болѣ юнакъ отъ мене.
„Кой ке ти яха, море, врановта коня?
Де гиди, болѣнъ Кара-Мустафа!"
—Нека я яха, море, той айдутъ Велко,
Защо е болѣ юнакъ отъ мене.

Стжпилъ Добри.

Стжпилъ Добри (2) на бѣлъ, мермеръ камъкъ,
Да си мѣри (2) сива ми гургуличка;
Не удари (2) сива ми гургуличка.
Най си удари (2) клетото си сърдце;
Викна Добри (2) викна та заплака:
Дѣто умрѫ (2) тамъ ме заровете,
На глава ми (2) черква направете,
На сърдце ми (2) лози насадете,
На крака ми, (2) чешма направете;
Тамъ ще мине (2) царювата войска.
Който й грѣшенъ (2) Богу да се моли,
Който й гладенъ (2) грозди да си бере,
Който й жеденъ (2) вода да си пие.

Горка Горчица.

Горка Горчица подъ гъста вьрба

Пролива сълзи съ навела глава
Речица бистра тамъ си течела
И нейни сълзи безъ брой влѣчала
Върболе гѫсто зелена върбо,
И ти ли жалишъ за първо либе;
Та си навела клоне надоле
Навела си ги като менъ глава
Вѣнци ще сплета отъ твойтѣ листе
Ще сѫхна вѣхна за първо либе;
Той ма напустна той ма намрази
Него мъмрете азъ го прощавамъ.
Канихъ го ази молихъ го много
Той ми отвръща с' кораво сърдце
Не тя обичамъ не ми си мила
Люби другиго азъ друга любя.

Отъ планина слиза, мамо, младо овчарче (2)
На рамо носи подкованъ кривакъ,—
На рамо носи, мамо, подкованъ кривакъ,
И на кривака носи; мамо, сини шалвари. (2)
Сини шалвари мамо, се на парцали,
Сини шалвари мамо, се на парцали,
На глава си носи, мамо планинска гугла, (2)
И на гуглата всѣкакво цвѣте
И на гуглата, мамо, всѣкакво цвѣте.
На прѣдѣ си кара, мамо, двѣста овчици (2)
Двѣста овчици, триста козици,
Триста козици, мамо, се яловици.
Кара ги—кара, мамо, къмъ бѣлилото (2)

Къмъ бѣлилото—къмъ перилото.
Къмъ бѣлилото, мамо, къмъ перилото.
Дѣто моми бѣлѣктъ. мамо дѣто булки перѣктъ (2)
На сѣка даде по китка цвѣте.
А на мене даде, мамо, писана фурка,
Задницкомъ ѣх дава, мамо, искриво ме изглѣжда (2)
Дали да го зема мамо какво ще ми кажешъ,
Дали да го зема, мамо, какво ще ми кажешъ?
Нѣдей да го земешъ дъще мама ще го земе (2)
Мама ще го земе, баща ще ти стане,
Мама ще го земе, дъще, баща ще ти стане,
Баща ще ти стане, дъще, чехли ще ти купи (2)
Да не ходишъ боса по студена роса,
Да не ходишъ боса, дъще по студена роса.
Ако хода гола, мамо, ако ходя боса
Ако хода боса . . . . тѫнка снага носа . . . .

Зададa се, Стоене ле, тъмна мѫгла либнеле [2]
Кому бобъ, кому грахъ, кому леща на кебапъ. [2]
Не е било, Стоене ле тъмна мъгла либнеле [2]
Кому бобъ, кому грахъ, кому леща на кебапъ. [2]
Но е било, Стоене ле тѫжка свадба голѣма, [2]
Кому бобъ, кому грахъ, куму леща на кебапъ.]2]
Прѣдъ свадбата, Стоене ле, хранено конче вър. [2]
Кому бобъ, кому грахъ, кому леща на кебапъ. [2]
На кончето, Стоене ле, млада булка стоеше [2]
Кому бобъ, кому грахъ, кому леща на кебапъ (2)
На булката, Стоене ле, три треперушки трепе. (2)
Кому бобъ, кому грахъ, кому леща на кебапъ. [2]

Отъ сънъ сладъкъ кой ма буди
Сладка майко послушай! (2)
Какъвъ ми е гласъ любезенъ,
Кой ма буди по срѣдъ нощь! (2)

Тихо врѣме вечъ настана
Трѣптѣжтъ свѣтлитѣ звѣзди! (2)
Кой ще тебе да сабужда
Болна моя дъщерко. (2)
Азъ поиска тъзи пѣсень,
Що ми дава лека нощь. (2)
Ангели ма горѣ викатъ,
Сбогомъ, майко лѣка нощь. (2)

Вила са й гора майно ле,
Разеленила
Салт' едно дърво майно ле
Не се й развило,
Не са й развило, майно ле,
Разеленило.
Подъ дърво лѣжи, майно ле,
Дост' добръ юнакъ,
Дост' добръ юнакъ, майно ле,
С' дѣвятъ раны.
Съ дѣвятъ раны, майно ле,
Се крушумени,
Дѣсята й рана, майно ле,
Съ ношъ ржгната,
Надъ дърво стои, майно ле,
Черна гарвана,

Черна гарвана, майно ле,
Черна кръвница.
И си дума, майно ле,
На дост' добръ юнакъ:
„Я умри, юнако ле,
Съ дѣвятъ раны,
За да са наямъ, юнако ле,
Съ твойто мѣсо,
За да са напиѫ, юнако ле,
Съ твойте кръви.

Пушка пукна море,
Пушка пукна,
Мор' пушка пукна пиле Стано
Изъ гора велена.
Че удари, море,
Че удари,
Мор' че удари, пиле Стано,
Най добрия юнакъ.
Юнакъ викна, море,
Юнакъ викна,
Мор' юнакъ викна, пиле Стано,
И гората екна:
„Носете ма, море,
Носете ма,
Мор' носете ма, пиле Стано,
До пѫть до крьстопѫть.
Додѣ падна море,
Додѣ падна,
Мор' додѣ падна, пиле Стано,
Тамъ ма заровете.

На сърце ми, море,
На сърце ми,
Мор' на сърце ми, пиле Стано,
Кладенецъ ископайте.
На крака ми, море,
На крака ми,
Мор' на крака ми, пиле Стано,
Босилякъ посѣйте.
На глава ми, море,
На глава ми,
Мор' на глава ми, пиле Стано,
Байракъ забодете.
На байрака, море,
На байрака,
Мор' на байрака, пиле Стано.
Конче ми вържете.
Конь да рови, море,
Конь да рови,
Мор' конь да рови, пиле Стано,
Мене да зарови.
Конь да цвили, море,
Конь да цвили,
Мор' конь да цвили, пиле Стано,
Мене да оплаче.

Ахъ, листецъ листецъ, зеленъ листецъ,
Букаво дърво!
И безъ пари на този свѣтъ
Пакъ не е добро:—
Дойдешъ вечеръ пречетешъ ги, пребересъ ги.
Стане ти добре!
Па забравишъ хорски думи,
Скърбъ и ядове.
Ахъ, листецъ, листецъ, зеленъ листецъ,
Букаво дрво!
И безъ кжща на този свѣтъ
Пакъ не е добро:

Дойдешъ вечеръ отпочинешъ
Стани ти добре:
Па забравишъ хорски думи,
Скърбъ и ядове.
Ахъ, листецъ листецъ, зелснъ листецъ
Буково дрьво!—
И бѣзъ булка на този свѣтъ,
Пакъ не е добро;—
Дойдешъ вечерь, цалунишъ я,
Стяне ти добре;
Па забравишъ хорски думи,
Скърбъ и ядове.
Ахъ, листецъ листецъ, зеленъ листецъ,
Букаво дрьво—
И безъ вине на този свѣтъ,
Пакъ не е добро
Хапнешъ си, сржбнешъ си, пийнешъ си,
Стане ти добре;
Па забравишъ хорски думи
Скърбъ и ядове,
Ахъ, листецъ листецъ, зеленъ листецъ,
Букаво дрьво!
И безъ приятель на този свѣтъ
Пакъ не е добро
Дойде врѣме разболешъ се,
Стане ти лошо!
Не забравишъ хорски думи
Скърбъ и ядове.

Карамфилчето.

Ако се женишъ
Менъ да ме земишъ
Доне мамино,
Карамфилчето,
Трандафилчето,
В' ржка носено,
Менъ донесено.

Влѣзла е донка
Въ равна градинка.
Доне мамино и пр.

Цвѣтѣ да бере
Китки да кити,
Доне мамино и пр.

Китки да прави
Менъ да ги дава.
Доне мамино и пр.

Азъ ще ти купа
Бѣла прѣмена,
Доне мамино и пр.

Азъ ще ти купа
За тънко кръсче,
Бѣло коланче.
Доне мамино и пр.

Азъ ще ти купа
Роганъ чипички,
Доне мамино и пр.

Ти ще ги носишъ
Азъ ще та глѣдамъ
Доне мамино·

Трандафилчето,
Карамфилчето,
В' ржка носено
Менъ донесено.

Ясно свѣтла мѣсечинко
Я послушай тебъ се моля
Да ли има другъ кат' мене
Въ таквази неволя!?
Да ли има друго сърце
Тъй силно ранено,
Прѣпълнено с' тѣшки мжки
И в' кръвъ облѣно.
Азъ бѣхъ вѣселъ и прикарвахъ
Честити години,
Обиколенъ съ баща и майка,
С' братя и роднини.
Всичко бѣше прѣдъ очими
Вѣсело засмѣно,
Красни цвѣтя росни грѣви
И поле зелено.
Младъ и буенъ прѣтоваренъ
Съ богати надѣжди,
Азъ не мисляхъ не осѣщахъ
Никакви премѣжди.
Но зла сждба мя налете
Надѣжди прѣсече,
Тѣшка ржка неправедно
Далечъ ма отвлече.

Вмѣсто радость и веселье
Налѣтехъ теглила,
Вмѣсто гласътъ на славѣя
Чуватъ ся звънтения.

По Сърбско Българската война.

Подъ Сливница Драгоманъ,
Катъ разбихме Сърбски станъ,
Послѣ праща краль Миланъ,
За премирие. (2)
Послѣ врьща наший вождь,
Че си има смѣтка ощь
Гдѣто вади братски ножь,
Противъ три сестри. (2)
По Пиротско бѣло поле
Загърмѣха вечь топове,
Заиграхтеха и ножове,
За отмъщение. (2)
Падатъ хора катъ снопове
По полета и долове,
Други копатъ и гробове,
За нови жьртви.
Пищи Соколъ по полето,
Ранени са крий въ калето,
Да си пази джепането,
Отъ преслѣдвание. (2)

Гордий левъ го тамъ съзирва
Не му дава покой мира,
Да отдъхни гдѣто съзира
Прѣумирание. (2)
Запали са джепането
Събори са и калето,
Пищи соколъ до небето,
Отъ Прислѣдвание. (2)
Подалъ нѣмецъ са явява,
И формално заявлява
Че ще да са изражава,
Ако се не спрѣмъ. (2)
Гордий левъ са въ Пиротъ спира,
И на свѣта протестира,
Гдѣто нѣмецъ са увира,
Въ чужди дѣла. (2)

Пиротски маршъ.

(По гласа на шуми марица.)

Горда Нишава,
Некъ са оправи;
За да гощава,
Сърбскитѣ глави.
Маршъ маршъ
Пиротъ е вечь нашь
Разъ два три
Напрѣдъ войници;

Войници мили,
Напрѣдъ да вървимъ;
Сърбитѣ гнили,
Да ги побѣдимъ.
Маршъ маршъ
Александръ нашъ
Разъ два три
Напрѣдъ войници.
Долна Морава,
Нека се слави,
Гласъ да раздава
По вси държави.
Маршъ маршъ
Пироть е вечъ нашъ
Разъ два три
Напрѣдъ войници.
Че България,
Въстържествува;
Нѣма Сърбия,
Вечъ да лудува.
Маршъ маршъ
Александръ нашъ
Разъ два три
Напрѣдъ войници. Ив. К. Божиновъ

Маршъ Сливница.

Български народе, войници младежъ.
Наострѣте щика, ножа и—напрѣдъ! (2)
Коварнитѣ сърби скокнаха на насъ:
Опоени лудо отъ нѣмския квасъ! (2)
Ние не би биле близния си братъ,
Но той вече дойде с' ножа надъ нашъ вратъ
Ако му неодрежимъ главата сега,
Той ще ни пребоде всичката снага! (2)
Забравете сега и родъ и язикъ
Удрете юнашки на ножъ и на щикъ! (2)
Той се готви подло да ни побѣди
Всичко нашо свѣто до кракъ да истреби! (2)
Тука вече нѣма ни милость, ни братъ:
Да скочими сички до единъ на кракъ! (2)
Удрете юнашки, безъ милость, безъ страхъ,
Удрете, сѣчете да се сруши в' прахъ! . . (2)
Божията правда насъ напрѣдъ веде,
Милана с' Сърбия тя в' ада ще введе! (2)
Правдата Россия и Богъ е съ насъ:
Ще падне Сърбия и нѣмския квасъ!
Удрете сѣчете днесъ Богъ е съ насъ, (2)
Правдата е наша и Богъ е съ насъ. (2)

Тодорка, платно тачеше (Повтаря се).
Съ четири жжлти кенаре,
Хемъ го тачеше кълнеше
Проклѣта да я Сърбия.
Че кой въ Сърбия отиде
И той се назатъ не връща
И мойто либе отиде
И той се назатъ невърна.
Оздоле иджтъ Сеймени,
И за Тодорка питаха,
И за Тодорка питаха
И на Тодорка думаха:
Че нейно либе загина
За слана и честь Българска.

Гдѣ се стари генерали?
И брадати капитани?
Едни сабли си продали,
Други лѣжатъ по поляни!
Нека знае Миланъ вѣчно
Какъ се в' Бугарско стжпва
Нека помни безконечно
Какъ се Бугарско земва.
Вече да се непростира
Въмъ отъ свойта кжса черга,

И по-далечъ да се свира
Прѣдъ храбреца Батемберга.

Хайде братя да вървимъ,
Тамо за Сърбия, (2)
Мила мати д' избавиме,
Славна България. (2)
Да кожеме на сърбите,
Че сме ни българи,
Ще се биемъ въ битките,
Кат' юнаци стари. (2)
Ще познаятъ тѣ тогава
Кат' се хване боя, (2)
Ще прокланятъ глава,
Прѣдъ саблята моя. (2) И. К. Б.

Слѣдъ пиротски миръ.

Ние идемъ отъ полето
Дѣто славно се бихме:
На България лицето
Отъ срамъ, позоръ спасихме,
Излѣзъ, излѣзъ, мила майко,
Излѣзъ сина посрѣщни;
Излѣзъ, излѣзъ и ти сестро:
Нѣжно брата пригърни.
Той си иде отъ полето,
Дѣто славно се е билъ,
И надъ сърбинъ — чедо клѣто
Той юнашки е надвилъ!

Излѣзъ, излѣзъ, мила жено,
Излѣзъ мжжа посрѣщни:
Дай му една чаша вода
На гржди му припадни.
Той си иди отъ полето,
Дѣто славно се е билъ,
И надъ сърбинъ — чедо клѣто
Той юнашки е надвилъ!
Елате и вие, о дѣчица,
Милий тате срѣщнете:
Подайте му една ракийка
На вратъ му са метнете.
Излѣзъ, излѣзъ, мило либе,
Излѣзъ войника посрѣщни:
Дай му китка въ ржка пиле
Въ челото го цалуни.
Той си иде отъ полето,
Дѣто славно се е билъ,
И надъ сърбинъ — чедо клѣто
Той юнашки е надвилъ! . . .
Излѣзте, излѣзте, вси граждани,
Всички български чада:
Войски Князя посрѣщнете
Съ вѣнци, пѣсни, викъ — урра!
Тий си идатъ отъ Сърбия,
Кои харно набили:
Съ обща слава България
На вѣки сж украсили!

На знамето ни.

Развивай ся гордо знаме
На бойното поле,
Клѣтиятъ врагъ нека падне;
Въ дженемътъ доле.
Той с' дебнишката, на нази
Катъ хайдукъ нападна;

Развивай ся свѣто знаме.
Къмъ страната западна.
Ти да бѫдешъ намъ свидѣтель
Какъ се биемъ съ врага;
Какъ излиза той посрамень
Какъ се гони до прага.

И. К. Б.

ПѢЕ СЕ НА ГЛАСА НА КОНСЕРВАТИВНАТА ПѢСЕНЬ

Тѣзи Сърби, тѣзи свинари,
Намъ бой обявиха,
Безъ да считатъ като стари,
Че грѣхъ тѣ сториха!
Не имъ стига дѣто по напрѣдъ
Съ наши спечелиха,
Днесъ ни считатъ като врази
Та бой ни обявиха!
Безъ да гледатъ на гърдини
Тѣхнитѣ медали!
Що по прѣди като на герои
Тѣ на насъ сѫ дали.
Да не мислятъ Българитъ
Че спи тѫй дълбоко,
И че дрѣми като турчинътъ
На поле широко!
Днеска вече всякой отъ насъ
Разбра свободата!
И не стои, както тогасъ
Въ кѫщи задъ вратата!
Глѣдай добрѣ какво ще правимъ
Ний съсъ вази сега,
Стари смѣтки ще расправимъ
И не тѫй на шега!
Като узнахме че отъ добро
Вий не разбирате,
Намъ не остава нищо друго
А бой да захванемъ!

Не се боимъ ний отъ вази
Защото ви знаемъ,
Какъ се бихте съ турцитѣ тогаесъ
Днесъ ще ви расправимъ.
Катъ се върнимъ всички отъ тамъ
Ний ще ви расправимъ.
И катъ врагъ тука на пукъ
Ний ще да ви смажимъ!
Нека узнаятъ що сме хора
Ний тукъ на свѣта,
Не кат' Сърбинъ кат' шупаринъ
Да лѣжимъ въ калъта! X.

За Съединението

(Пѣта отъ доброволцитѣ)

Съ радость съ радость къмъ тракия.
Помогни ще ни Богъ
И за Македония.
Красна вѣсела градина,
Наша мила си родина.
Съ радость, съ радость, къмъ Тракия
Помогни ще ни Богъ,
И за Македония.
Добри български дѣвойки,
Красни цвѣтя ви плете.
Съ радость, съ радость, къмъ Тракия
Помогни ще ни Богъ,
И за македония.
Красни цвѣтя ви плетете,
Войски да посрѣщнете.
Съ радость, съ радость, къмъ Тракия
Помогни ще ни Богъ,
И за Македония.

Да са отправимъ всички
За тѫзи свѣтла слава,

На нашитѣ братя
Въ тракийската държава.
За да подкрѣпиме
Славното имъ царство
И съединиме
Въ едно господарство!
Съ дързость, съ дързость всички,
Да са отправимъ храбро,
Въ подвиги велики
За единство братство.
Доста е владѣло
Въ насъ, разединение,
Доста съ е гнѣздило
Въ насъ неспоразумение.

Българина днеска
Честьта потърси,
Саблята ще трѣска
Гнѣвътъ навъси.
Оржжие въ ржцѣ
Яко е стегналъ,
Силитѣ си слаби
За бой запрѣгнатъ.
Него неще въспрътъ,
Злитѣ сетнини,

Страстно той жѣлае,
Да ся съедини.
Лева на балкана,
Знаме е развѣлъ;
Да н' развали плана.
Юнаци повелъ.
Той ги насѫрдчава
Богъ ще да е с' васъ:
Робътъ нека става,
Нека пѣе съ гласъ.
„Крилите распирай,
Мила свобода
Нема да живѣй,
Безъ тебъ народа!“

И. К. Б.

***

Петлитѣ пѣятъ
На саминяло,
Котлитѣ дрънкатъ
По кладенцитѣ.
Момитѣ пѣятъ
По седенкитѣ,
Кучета лаятъ
По хайдуцитѣ.
А лудо младо
Коня си стега,
Онъ ще да иде
У раковица.
Срѣщнало мома
Отъ баня иде
Убаняло се,
Нагиздило се.
Азъ бутнахъ коня
Мома да стигна
Китка да зема.
А тя ме кучка,

Люто прокѫлня,
Не бутай коня
по мене.
Че цьркна пукна
за тебе.
Ой куне куне,
Куне момиче,
Ергенъ девойче.
Зла ти е майка,
Зѫлъ ти е татко.
Пратиси майка,
Да вади плочи,
Че цьркна пукна
За черни очи.
Прати си татко
Да стриже кози
Че цьркна пукна
За твойте боски.
Не смигай съ око
Испръснало ти,
Несѣгай съ ржка
Исѫхнала ти.

Одавна ли си момнеле
Калугерица,
Не съмъ одавна байно ле
Нито отъ скоро,
Три години ставатъ байно ле
Четвърта иде.
За кого носишъ момнеле
Тѣзъ черни очи,
Носа ги носа байно ле
За зла изгора.
За кого вардишъ момнеле
Тъзъ тънка снага,
Вардимъ я вардимъ байно ле

За черна земля.
Черната земля момне ле
Сполай не казва,
Сполай не казва момне ле
Нито се радва,
Я дай ги мене момне ле
Сполай да кажа,
Сполай да кажа момне ле
И да се радвамъ.

Помашка. [1]

Момиченце бога моли,
И деня и нощя,
Дано даде Господъ,
Суша да се падне,
Панигъ да прѣсѫхне.
Че си тече панигъ
Прѣзъ Гюмушъ луковитъ.
Луковишко чудо
Никѫдѣ го нѣма,
Нито се намира
Отъ истокъ до заходъ.

1) Желателно би било, да записватъ нашитѣ пѣснописачи, и по нѣкоя помашка пѣсень, за да се знае какъ изливатъ тѣ душевнитѣ болѣдувания и радости, на своя матеренъ—Български языкъ.

Луковишки моми,
По край Панигъ ходѫтъ
За ржце се водятъ.
Луди подлудели
Щури пощурели.
По край Панигъ ходѫтъ
На бѣлъ камъкъ стоятъ,
Бѣли крака миятъ,
Тънко платно бѣлатъ,
Бѣло лице лискатъ
Черни очи търкатъ,
Тънки вѣжди гладятъ.
Ако ще ме женишъ Нине,
А ти да ме земишъ Нине
Отъ гюмушъ Луковитъ.
Панишкото пате
Ходжовото дѣте.
Че хубаво носи
И гиздаво ходи:
Дамгали шалвари
Кабуданъ, ючкури
Ибришимъ кюсстеци.

Излѣзохъ да се расшетамъ
Низъ тая пуста битоля, (2)
На една врата що видохъ,

Едно дѣвойче еврейче (2)
На една страна стоеше
Руси си коси чешлюше, (2)
Китка триндафиль държеше
Като проминахъ ми даде,
Китка триндафиль въ ржка (2)
И язъ му рекохъ девойче
Девойче младо евройче! (2)
Моята вѣра християнска
Мойя татко християнинъ. (2)
А то ми рече християнче,
Християнче младо бугарче; (2)
Твоята вѣра обичамъ,
Млада християнка да стана (2)
Въ Църква да се вѣнчаме,
И вѣчно да се любиме. (2)

Петлитѣ пѣетъ на лѣса
Отвори моме да влеза,
Запали китка борина
Да не ти влеза въ тъмнина,
Да не ти строшимъ герданатъ.
Да не ти стжпкамъ юрганътъ.

Не плачи стано мори, не жали
Не рони сълзи, мори, кървави.
Какъ да не жала море,
Какъ да не плача лудо
Завчера стара майка ми умре
А вчера, милий татко закопахъ,
Днеска ми черна книга, ми доде,
Отъ балкана отъ брата ми,
Милий братъ ми загиналъ,
Останахъ сиракъ леле, сирота
Безъ татко леле безъ майка
Останахъ турска робиня.

Хубави моми ловченки достъ,
Ой леле како марио (*)
Дълбока вода газеха достъ.
Шарени поли дигаха
Бѣли си крака миеха достъ,
Една сѣ друга пита а,
Чий сѣ крака най бѣли
Най бѣли и най дебѣли.
Най на малкото дѣвойче
Нойни се крака най бѣли,
Най бѣли и най дебѣли.
Ходила ли си на пазаръ,
Виждала ли си бѣлки,
Такива и бѣха боскитѣ,
Ходила ли си въ чаршия,
Виждала ли си череши,
Такива и бѣха очите.
Ходила ли си въ градина,
Виждала ли си фиданче,
Такава й бѣше снагата.

Пустни ми лельо мори Тодорка
Двама на лозе лельо да идемъ,
Вишни чиреши лельо да беремъ
И скоро врѣли лельо ябалки
Какъ ще та пустна Иванчо Тодорка
На ли сте пуста Иванчо роднина
Отъ двама брата Иванчо двѣ дѣца.
Пусния лельо джанъмъ пусния,
Ако я с' очи лельо поглѣда
Очите лельо да ми истекътъ
Ако й с' уста лельо продумамъ
Устата лельо да ми онемеятъ
Ако я с' рѫка лельо закача
Рѫцете да ми лельо исъхнатъ

(*) Този рѣдъ се повтаря при всѣки други рѣдъ.

Ако я с' крака лельо настжпа
Краката лельо да ми исъхнатъ.

Боряно борянке
Салъ ти ли си мома
Само ти ли либишъ
Само ти ли пѣешъ,
Гласътъ ти се извива
Чакъ до нашта нива.
Снопа си оставихъ
Тебѣ да послушамъ
Коя пѣсень пѣешъ
Какви думи думашъ,
Нея да засвиря
Хоро да направя,
Хоро на момцитѣ
Хоро на момитѣ,
Кехаята вика
Отъ буклукъ на буклукъ
Коя кого люби
Нея да си земе
Горката борянка
Грозно либе либи,
Краката му криви,
Очите му сиви,
Като сини сливи.

Изъ селото ходи
Парцалитѣ влачи,
Кучета го лаятъ
На мечка го правятъ.

На връхъ Пиринъ планина
Отчаенъ гласъ се чуе,
Македония плачи!
Ридае и проклина
Европа цѣла всуе
Утѣшение рачи.
Проклѣта и триклета
Да бѫдешъ ти Европо
Блуднице вавилонска!
И родомъ съмъ славянка,
Земя съ злато покрита
Та ми толкозъ завиждашъ.
Къмъ вази мили братя
Българи свободни,
Ржцете си простирамъ!
Избавете ме викамъ,
Българе свободни
Отъ проклетитѣ турци,
Английци и немци
Французи и гърци
Искатъ да сме подъ турци.

Не раждай ма мамо
Бѣла, черноока,
Не давай ми снага
Тънка и висока,
Че ще мене, мамо,
Турчинъ да залюби,

Тебе ще убие,
Мене ще погуби.
Не раждай ма мамо,
Бѣла и червена,
Да не умра рано
Млада и зелена;
Мойта тънка снага
Старецъ ще пригърне,
Очи ще завенатъ,
Снага ще посърне.
Босилекътъ мамо,
Не расте безъ вода,
А момина хубость
Цѣвти при свобода. Л. Каравеловъ

Сбогомъ прощавай невѣсто мила
Отивамъази въ незнаенъ пѫть
Сждбата ми се вече рѣшила
Мень ме осѫжда пристрастенъ сѫдъ.
На заточенье въ страни далечни
Въ земя незнайна неволенъ робъ,
Тямъ да се скапѣх въ окови вѣчни
Безъ да узнаешъ ти моя гробъ.
Нѣма да идвашъ сутрина рано
Тамянъ да пушишъ да палишъ свѣщъ,
Ни да нарѣждашъ жално печално
Какъ сми живѣли ний изъ напрѣдъ.
Отъ мене нищо ти недѣй чака,
Живѣй, минувай вечъ както знайшъ,
Но не дѣй, тѫжи не дѣй ти плака
И прѣдъ душмани дѣржи коражъ.

Люби, прѣгращай мѫжко си чадо,
Само надѣжда, синъ пеленакъ,
Тѣши са съ него, горди са съ него,
Че той ще бъде добръ юнакъ.
Кѫпи кърми го, надъ люлка пѣй, му,
Расти, милъ сине, ти порасти;
Чувство на мщенье вдъхни ти нему,
Той зарадъ нази да отмъсти. П. Р. Славейковъ

Александре славний Господарю храбри
Ний сме сѫ заклели с' тѣбе да измремъ (2)
Хей слава, миръ слава и Роянъ-Троянъ войвода
Братъ брата, родъ с' рода, ще сѫ рѣши свобода.
Заканилъ сѫ краль Миланъ въ София да влезне
В' София да влезне, на столъ да седне. (2)
Хей слава, миръ слава и Роянъ-Троянъ войвода
Братъ брата, родъ с' рода, ще сѫ рѣши свобода.

Любовни Пѣсни.

Мила моме спишъ ли ти?
Твойто сърдце спи ли?
Знай ли вече да тупти . . .
Отъ любовъ гори ли?
Люби, люби? . . Що стоишъ
Младостьта е скѫпа
Днесъ е пролѣтъ утрѣ, вижь
Зимата настѫпа.

Що е небо бѣзъ звѣзди?
Безъ дъхъ що е роса?
И моминскитѣ гѫрди
Безъ любовъ защо сѫ?
Люби! люби дор' е май!
Чуй! славѣятъ пѣе!
Люби охкай ни мечтай!
Животътъ снанье е;
Любовьта е златенъ сѫнь,
Който мѫчи, пѣли;
Който е любивъ съ огънь
Той само жилялъ е!

Ахъ доста ходихъ по свѣта,
Любезни души срѣщахъ,
Опитахъ и любезноста (2)
На любовъ не осѣщахъ.
Чуда се деня и нощя
На тая любезность
Какъ само въ тебъ да бѫде тя (2)
Въ таквази превъсходность.
Безъ сила останахъ и безъ гласъ
Немога вечъ да пѣя,
Да ти, изприкажа съ пѣсни азъ (2)
Какъ безъ тебе азъ зле живѣя.

Смили са за менъ Ангелъ мой
Бади ми покровитель
Другаръ ще бжда вече твой, (2)
И до гробъ твой любитель.

КУКУ!

Кога бѣхме, кога бѣхме
Мънички дѣчица;
Обичахме, да ходиме (2)
Въ нашта градинчица.

Куку!

Да слушаме, да слушаме
Птица кукувица;
Какъ си пѣе, на любовта (2)
Сладка пѣсенчица.

Куку!

Азъ бѣхъ малъкъ, ергенъ станахъ
А ти мома млада;
Но въ любовьта, но въ любовьта (2)
Люто си пострадахъ

Куку!

Нѣма куку, нѣма куку
Нѣма кукувица
Изгуби се, нѣма вече (2)
Мойта гълъбица.

Куку!

На ноща си ясенъ мѣсецъ,
На деня свѣтлина,
Като твойта хубость пиле,
Нѣма друга ни една.

Ангелъ ли си отъ небето
Че ни хубость си сама,
На женитѣ си корона
И царица и мома.

Първо й първо кат' та видѣхъ
Въ огънь пламнжхъ сиромахъ,
Отъ тога си и до сега
Гдѣ съмъ, какъ съмъ несъзнахъ.

Тебъ сънувамъ, тебъ балнувамъ,
И въздишамъ отъ сърдце,
Тебе мисля тебе дирж,
Теб' простирамъ азъ рѫцѣ.

И въ смьртьта си, душо мила,
И на гробнитѣ врата,
Накъ твоето сладко име
Щж да шепнж съсъ уста.

Зора се сипва, мило либе, слънце изгрѣва
Коньтъ ма чака, сладко пиле, на пжть да трьгна
Ахъ, разбуди са, мило либе, стани поглѣдай
Птичкитѣ пѣятъ, сладко пиле, мене испращатъ,
Ахъ' излѣзъ, мило либе, дано та видя,
Дор' не съмъ трьгналъ, сладко пиле, на пжть да идж.

Ахъ, излѣзъ мило либе, бар' на прозорци,
Съ конче щѫ минѫ, сладко пиле, тат' да та сваря,
На твоя поглѣдъ, мило либе, да се углѣданъ,
И въ сърдцето, сладко пиле, да та здрависамъ
Ще ли ма жалишъ, сладко пиле, ако загина?
Азъ тѣб' щѫ мисля, мило либе, гдѣто да бѫдѫ,
И все за тебе, сладко пиле, сѫлзи щѫ роньѫ.
Въ зори като станешъ, мило либе, росата глѣдай,
И мойте сѫлзи, сладко пиле, въ нея различай.
Вечерь като мрѫкни, мило либе, мѣсеца глѣдай,
Тамъ да са срѣщатъ, сладко пиле, нашитѣ поглѣди.
Съ сѫлзи та моля, мило либе, и та заклѣвамъ,
Не ма забравяй, сладко пиле, не ма оставявай.

Коя-й тѫзи звѣзда ясна,
Хубавица и прекрасна?
Въ неѫ ми са ум' захласна
Я, виж' хубос'! я виж' чудо!
Дѣ е расъвъ тоз' триндафилъ?
Дѣй цѫвтяло това цвѣте?
Стой, ночакай първо либе,
Очи имашъ за любенье.
Сърдце имашъ за даванье.
Мила ми си, драга душке,
Драга ми си, драга душке,
Сладка ми е твойта гушка.

Я погледай и да видишъ красота!
Оле хубост'! Оле чудо на свѣта!
Изгори ма умри ма тѫж' мома;
Гледай, гледай какъ пристѫпва правичка.

Виждалъ ли си друга таквас' младичка
Бѣлолика, черноока, гладичка,
Расперила като паунъ тѫс' коса;
Аленой се кат' тридафилъ по роса,
Тѣзи мѫки как' ще да ги понесѫ.
Моля ти са, вилѫ душице, какъ горѣ,
Дай ми воля да прѣтърна, да умрѫ.
Не ще остани салъ на тебе тови свѣтъ.
Процѫтява и хубостьта като цвѣтъ,
Дай ѫ мени да са радвамъ до' съмъ младъ.

Що си кахѫ на мила душице,
Що тѫй повѣхнѫ твойто бѣло лице?
Що черни очи плуватъ въ роса
И сълзи бърчишъ съ руса косѫ?
Ахъ, сладко пиле и жалено
Що ти й сърдцето толкосъ рането
Свѣта забрави, радость нерачишъ,
Саде въздишашъ и жално плачешъ.
Ахъ, защо проливашъ сѫлзи горчиви?
Тѣзи сладки уста що сѫ мълчливи?
Що не ми продумашъ дума разговорна,
Дума разговорна и радостворна?
Дал' невнаешъ пиле, колко сѫ години
Какъ-то скритомъ любѫ безъ да ми отмине
Авъ не съмъ ти казалъ и то не неразбрали,
Че твоята хубость сърдцето ми пали,
Ако мълча, пиле, име, да н' наричамъ
Да ли неугади колко тя обичамъ!
Какъ сега да гльдамъ сѫлзи да проливашъ!
День и нощь, душице безъ да си почивашъ.
Твоята постелкаа отъ сѫлзи прогнила,
Тъй кога е, пиле какъ да н' ми си мила?
Мила ми си душо, мила ми си пиле,
Твойтѣ бистри сѫлзи влѣ м' се ранили
Но малко ми тѣжатъ хорски лоши думи.
Но твойтѣ сѫлзи капятъ кат' крушуми;

Мене си забравихъ тебе да желѣя
И не сѫ надѣвамъ чѳ ще оживѣя.
Ако напечата твойтѣ черни очи,
Съ огненѫ цѣлувка сѫлза да искочи.

Хубава моме послушай вечь
Тебе щѫ кажя искренна рѣчь,
Нощно си красна мила луна
Небесно пьстра дневна зора.
Като са смѣешъ,—дѣнница грѣй,
Лице ти любовъ невинность сѣй;
Катъ луна красна мѣжду звѣздитѣ,
Тъй са лъщѣешъ мѣжду момитѣ.
О' вѣнецъ крассенъ щѫ ти исплѣтѫ
Само отъ райски най-красни цвѣтя.
Че ще го турѫ на твоя глава
По-красна да си, о звѣздо моя.
Тебе ти мяза тос' райски цвѣтъ,
Нѣка са чуди сичкия свѣтъ,
Кат' луна красна мѣжду звѣздитѣ,
Тъй са лъщѣешъ мѣжду момитѣ.

Ти момиче младо
Ти златна ябълко,
Ти не люби мене,
Ти не губи себе.

Азъ съмъ юнакъ страненъ
Отъ страна далечна;
Азъ щѫ да заминѫ,
Ти ще да останешъ.
Ази щѫ болѣнъ лѣгнѫ,
Ти мен' неще знаешъ.
Ази щѫ да умрѫ,
Ти мен' неще чуешъ.
Нъ ти като чуешъ
Сѫлзи да пролѣешъ;
Себе си да тѣшишъ,
Мене да жалѣешъ.
Денемъ като сѣдишъ,
Мен' да спомѣнувашъ,
Нощемъ като лѣжишъ,
Менъ да сануваш.
Азъ щѫ да идѫ
Въ гора зелена
Бунтовникъ щѫ стѫнѫ,
За народни права.

Не дѣй трептѣ въ листъ зеленъ
Че съмъ много нажаленъ.
И въ градинка не свири
Вечерь, сутринъ прѣзъ зори.

Остави са, остави
И тѫги ми не нови,
Твой-тѣ весели пѣсни,
Съ мило либе двама ний
Много сми ги слушали
И сми са растушвали;
Но самъ си останахъ азъ
И мий тѫженъ твоя гласъ,
Кат' припомнямъ онзи часъ,
Какъ тя слушахми тогасъ.

Плачи, въздишай и тѫжи,
Сърдце, сърдце злочесто!
Отъ какъ та жалостьта нарани,
Ти ронишъ сѫлзи често.
Денс въздишашъ, а ноще
Лѣешъ сѫлзи горчиви.—
Свѣтътъ ти са от-ще от-ще,
Отъ случки жалостиви.
Азъ любихъ радваше са ти,
Но азъ любовъ изгубихъ;
Напусна весели мечти,
И тъй . . тѫги възлюби . . . .
Азъ либе, либе, до кога
За тебе да желѣѭ?

И до кога щѫ отъ тѫга,
За тебе да линѣѭ.
Да ли ще радостна звѣзда
Надъ мене да огрѣе?
Сърдце ли клето тѫзъ бѣдѫ.
Не ще да пряживѣе.

Нѣжното момиче,
Славей красно птиче
Жаластно пѣе.
Жално очи трые,
Бѣло лице мие
Въ сълзи що лѣе.
Първо либе плаче,
Този свѣтъ не раче,
Нито тозъ животъ.
Тънко платно шие
Въ гроба да са покрие
Подъ дъсченъ животъ.
Съ много жалость вече
Мами си изрѣче
За послѣденъ пѫть:
Мамо да прощавашь,
Но ти себебъ ставашь.
На моята смьрть.

Но и ти дѣтъ идешъ;
Милость да не видишъ
Щото не смили!
Двѣ души влюбени,
Двѣ сърдца сближени,
Но ги раздѣли.

Любилъ съмъ та отъ момиче,
Иваниче (пиле) гълѫбиче,
А сега та дваж' по либѫ,
И за тебе (пиле) здравѣ губя.
Твойта дума, твойта смѣшка
Ангелска е (агне) не човѣшка,
Твойтъ поглѣдъ пострѣли ма;
Твойта хубос' изгори ма!
Хубава си като цвѣте;
Либава си (дружке) като дѣте;
Лицето ти гюлъ триндафилъ!
Язика ти медъ и захарь . . .
Нема друга тебе равна,
И на хубос' толкос' славна
Кат' та видя заплаквамъ,
Да продумашъ не дочаквамъ.
Горкитѣ ми клети очи
Зарад' тебе сълзи точатъ.

Дай рѫчица, виж' душице,
Сърдцето ми колко тупа!
Азъ мене си не жалѣя,
Зарад' тебе сал' живѣя.
Цалуни ма, мило нане!
Да оздравятъ мойтѣ рани.

Овчарка въ стара планинѫ
Сѣди сама и плаче;
Приглася тамо отъ странѫ
Черъ гарванъ като граче:
„Овчаръ ми вчера с' прости,
И читирма на рамо
Занесохѫ го дъски,
Подъ ябълката тамо.
Пѣеше попътъ съ сипковъ гласъ.
И пушаше кандило:
И скърцаше отъ часъ на часъ
Прогнилото носило.
Испратихъ го безъ хлѣбъ безъ осѫдъ;
Отиде тсй далече:
Отъ тойзи неговъ сѣтенъ пѫть
Не ще са върне вече.
Азъ помня кат' сѣдяхми ний
Тамъ дѣтъ са чучоръ лѣе;
И думахми: отъ двама ни
Кой по вечъ ще живѣе.
И думащецъ, отъ двама ни
Кой по вечъ ще живѣе!
Вѣтрушка са надъ нази сви
И двама ни завѣя.
Тогази драгий мой овчаръ
Изъ тежко си въздѫхнѫ;
Попитахъ го съ каква е цѣль,

А той ми не отвърнѫ.
Какви сѫ тазъ злочестиви:
Цвѣтъ радостний за мене,
За мойтѣ тѫжни младини
Тъй скоро да повѣне!?

Русѫ косѫ азъ желаѭ
И за неѭ едвамъ траѭ;
Ти ѭ имашъ райско птиче,
Нъ на тебе не прилича:
Расплети ѭ, и обвий ма
Като умирамъ съживи ма.
Черни очи азъ обичамъ,
И зарадъ тѣхъ въ огѫнь тичамъ:—
Ти ги имашъ, сладко пиле!
И кръвь-тѫ ми тѣ сѫ испили:
Харижи ги ти на мене,
Животътъ ми да не вѣне.
Алинъ странни азе любѭ,
И за тѣхъ си здравѣе губѭ:—
Ти ги имашъ, мило либе,
И за мень сѫ тѣ у тебе;
Дай ги менѣ, о душице!
Всичко скупомъ съ бѣло лице.
Бѣли нѣнки азъ милѣѭ,
И зарадъ тѣхъ вянѫ, тлѣѭ.

Ти ги имашъ, милий свѣте!
Какъ триндафилъ китка цвѣте.
Раскопчей ги покажи ги
И на мене харижи ги.

По моря са скитамъ ази
Отъ пристанище далеко,
Между бурнитѣ талази
И ма влачатъ въ тѫмнина.
Ахъ, морето яровито,
А небето е покрито
Съ черни облаци и мрачни;
И звѣздица ни една.
Сал' една звѣздица бѣше,
Мой водитель и прѣдставитель
Тя въ срѣдъ буритѣ лъщѣше
И надѣжда тя ми бѣ.
Но тѫма, тѫма ужасна
Дойде та покри и нея;
Та загинѫ и угаснѫ
Тя звѣздица на небе.
Тѣзъ единственна надѣжда,
Туй прѣкрасно свѣтило,
Бѣше ти, дѣвойче мило;
Твоятъ поглѣдъ милостивъ.

Кат' изгубихъ азъ и тебе;
Теб' що бѣше зарадъ мене
Най-надѣжно утѣшение.
Какъ да бѫдѫ вече живъ.
Да въздишамъ и да плачѫ;
Самниченъкъ да са влачѫ
По земи, земи далеки;
Нека бѫде туй до днесь!
Буйни ви талази морски
Потопѣте въ гробъ незнаенъ
Като мень човѣкъ отчаянъ,
Самъ останѫлъ и злочасть.

Любилъ се е бѣлъ гълъбъ.
Съ гълъбица,
Глѣдало го младо момче,
Съ дѣвойчица.
По край бистрий потокъ,
Тихо шуми,
Гълъбъ гука, момче нему,
Полекъ говори.
Червенъ ти с, клюнъ гълъбе
У гълъбица,
Червени се устни,
У дѣвойчица.

Прегърниме дѣвойчице
Да се любиме,
Срамота е отъ гълъба
Денъ да губиме.
Ти полюби мене мила,
Па щемъ тебе я.
Па я тебе, па ти мен'
Па сме ние два.
Що ще рече твоя майка,
Не брани се ти,
Наши тайни богъ знае,
И двама ни.

И. К. Б.

Славейче ле, славейче,
Гласовито славейче;
Убади са не мълчи:
Сладкж пѣсень зацвьрчи:
Да раздумашъ младъ злочестъ,
Що въ зори е подранилъ,
И ожида отъ нощесъ
Своятъ ангелъ нѣженъ милъ.
Ето сипватъ са зори;
Нови день са появи:
Китновьрхнитѣ гори
Съ нова пѣсенъ поздрави:

Вѣрнѫ дружкѫ имашъ ти.
Сладко пѣйте двама ви,
Ази клетий съмъ злочесть;
Либе ми се не яви.
Чакахъ, чакахъ, тръгвамъ вечъ! . . .
Ако дойде тука днесь,
Да му кажешъ сладка рѣчь,
Да ма найде тамъ . . . нощесь.
И кога сми двама ний,
Ти дойди та ни попѣй!
На цалувки прикани
Да са любимъ,!-ти са смѣй.

Цвѣте красно.

Цвѣте красно да би знало
Мойтѣ болки на сърдце,
Отъ жалость би затрѣптѣло
Твойто хубаво листце!
Звѣздичкитѣ, ако знаятъ
Ранитѣ на туй сърдце,
И тѣ щѣха да покриятъ
Свѣтливото си лице.
На тихата месѣчинка,
Като чуешъ славѣя,

Напомни си ти за мене,
Че за тебе милѣѫ.
Съ славѣя, мила птичка,
О, прати ми ти поздравъ.
И при смьртната въздишка
Вѣрвай, мила, ще съмъ здравъ.
Ако умрѫ, душо мила,
Малко отъ радостъ предстани,
За спасение на душа ми—
Една сълза порони! . . . . П. Ив.

Далечъ отъ мойта бащина
И отъ мойто пьрво либе;
Въ тѫзи чуждата земя
И радостъ ми не иде.
О, весела е пролѣтьта
Приятно е врѣмето;
Нъ тѫменъ е за мен' свѣта
И тѫжно ми й сьрдцето.
Въ горѫтѫ славѣй като пѣй,
На жалость отговарѫ;
И тихий вѣтрецъ: като вѣй,
Сѫлзитѣ ми събаря.
Шумливи росни цвѣтове
Тѫги ми нераспеляватъ;

Градински полски цвѣтове
Не ма развеселяватъ.
Отъ тукашнитѣ красоти
Ни една не ма превлича,
Къмъ тѣхъ сърдце ми не лѣти,
Неможе да ги обича
Кога ще идѫ у дома
На бащинъ дворъ да сѣднѫ,
И тебе либава мома,
Съ радость да поглѣдна.
Това азъ мисля сѣкий часъ
И всичкий свѣтъ ми й тѣсенъ;
Кога ще чуѫ твоя гласъ
Любововната ти пѣсень.
Дано би далъ Богъ милостивъ
Назадъ да са завьрна,
Та тебе либава мома,
Съ радость да прегьрна.

Сбогомъ остай любезна!
Не плачи и не жали!
Да сърце не вѣхне,
Мисли за мене.
Азъ отхождамъ на дългъ пѫть
А душа ми е при тебъ

И все съмъ на грижа
Да не погина.

Охъ! азъ мисля день и нощь,
Докле дойде тоя часъ,
Та тебе до себе
Да си видя азъ.

Твойта любовъ ма мѫчи,
Сърдце ще ми искочи;
Погледай, послушай
Драга любезна!

Азъ жалая всѣкой день
Съ тебе да се съберемъ,
Та сърдце и лице
Тебе да прѣдамъ.

Любовта ни мѣжду насъ
Нека трае до онзи часъ:
И сърдце на сърдце
Ясно не тупне!

Земи пръстенъ отъ пръсть мой,
Зе щѫ и азъ пръстенъ твой!
Да се знае че сѫ двѣ
Сърдца наедно.

При послѣдня раздѣла
Разбери ми любовта;

Па сбогомъ прѣмила;
Драга любезна!

Любеше тя (2) тя горката,
Но обѣщание (2) и злато
Промѣнихѫ и устата;
Но сърдце й (2) все е то.
Вчера съ други (2) я вѣнчахѫ,
И азъ глѣдахъ (2) нажаленъ,
Дигна си къмъ бога очитѣ,
Проля сълзи (2) тя за менъ.
Азъ не плакахъ, (2) но се дръпнахъ
До черковнитѣ (2) врата
И си рѣкохъ, катъ въздъхнахъ,
Не е моя (2) вечъ тя.

Смѣшни и други.

Азъ съмъ ергенъ,
На стой трийсетъ,
— На стой трийсетъ,
Петъ годинки.
— Капка вода не съмъ пивалъ
Руйно винце съмъ попивалъ. (2)
Ако умра да погина,
— Да погина, да загина (2)
Краката ми заровете,
— В' магазата затъ вратата (2)
Главата ми закопайте

В' магазата подъ щуряка
— Подъ щуряка подъ батлака. (2)
Капка вино ако падне,
— На землята вянъ да не стане (2)
Но да падне в' мойте уста,
Но да падне в' мойте уста
В' мойте уста позлатени,
— Позлатени посребрени. (2)

Пошалъ е рако
Снаха да си дири
У трявулика,
У папурлика.
Намери рако
Жаба кекерява.
Помози богъ жабо,
Далъ Богъ добро рако,
Добре дошълъ рако,
Цеви да ми сучешъ,
Качамакъ да бъркашъ,
Коприва да търкашъ,
Дѣца да ми хранишъ.
Ой жабо, жабо,
Жабо кекерява,
Азъ не съмъ дошълъ,
Цеви да ти сучимъ,
Качамакъ да бъркамъ,
Дѣца да ти хранимъ,
Азъ съмъ дошълъ жабо
За твоята керка
Снаха да ми бѫде.
— Ой рако рако!
Рако криво крако,
Азъ моя керка
За твоего сина,
Неще я дадемъ.
Мълчи, мълчи жабо
Че не знаешъ ли?
Кога ловатъ риба
Повечето се жаби.

Горице ле лилякова
Лилякова, лилянова,
Повдегни си листь да мина
Листь да мина, да помина
Че не ми е за стоѣне
Враня коня за държенѣ.
Тъзъ недѣля тодорока
Йа момитѣ болни лѣжътъ,

Пъкъ момцитѣ поскѫпнѣле
Като пиперъ на новъ дукянъ (2)
Като лѣща на великденъ (2)
Като слама на петровденъ.
Момитѣ се чудятъ маятъ
С' какво момци да посрѣщатъ
Готвиле се тънка пита,
Тънка пита ячменова,
Съ решето прѣсѣяна
Съ дърмона отсѣяна.

Прибавка.

Зора сипва день прѣдсказва
Изъ върхъ високитѣ гори,
На тъмнина бѣгай! казва,
Че идѫтъ слѫнчеви зари.
Ако утро слѫнце грѣе,
Ако хладенъ вѣтрецъ вѣе
Ако птица сладко пѣе,
Македонецъ сѫлзи лѣе;
Ако вечѣръ зефиръ вѣе,
Ако Вардаръ струй лѣе,
Ако ясенъ месѣцъ грѣе,
Македонецъ жално пѣе;

Македонцу нѣма радость
Нѣма радость, нѣма благость
Македонцу мѫка въ друма
Мѫка въ друма мѫка въ дома:
Македонецъ чело мрѫщи,
Чело мрѫщи горко пищи
И утрина въ тъмни нощи
Вика Бога на помощи.
Силенъ е богъ всичко може,
Може, може да поможе
Славенъ народъ нек' не тъже
Хайде хайде на орѫжье!

Царъ муратъ мари думише:
„Маро ле бѣла българко“
„Ела се маро потурчи“
„Бѣла ханъмка да станешъ.“
„Бѣла ханъмка да станешъ“
„На високъ чардакъ да стоишъ“
„Жълти жълтици да броишъ“
„И ситенъ дребенъ маргаритъ.“
Мара султану думаше:
„Царю ле царю честити“
„Честито да ти е царството“
„Царството Господарството.“

„Нещо щж ти се помоля“
„Молбата да ми приемешь“
„Имамъ си стара майчица“
„Да ида да я попитамъ.“
„Азъ ще та царю послушамъ“
„Да осводишъ раята“
„Да дадешъ твойте палати“
„И султанъ-селимъ Джамия.“

Черней горо, черней сестро
Двама да чернеемъ;
Ти за твойто листе геро,
Азъ за мойта младость.
Твойто листе, горо сестро,
Отъ Бога отпада,
Мойта младость, горо сестро,
Отъ върли душмани.
Твойто листе, горо сестро,
Пакъ ще да покара;
Мойта младость, горо сестро,
Неще се повърне.
Богъ да убие, горо сестро,
Мойта стара майка;
Че мя даде горо сестро,
— На туй лудо младо.

Денемъ носи горо сестро
Се слатки рахати:
Нощемъ носи, горо сестро
Се човѣшки глави.
Снощи вечерь той донесе,
Братова ми ржка:
Азъ я познахъ, горо сестро,
По златния пръстенъ.
Азъ не смѣяхъ, горо сестро,
Нищо да му кажемъ;
За да не би, горо сестро,
И менъ да убие.

Дай ми Боже крила Соколови,
Да прелетамъ Сава и Дунава,
Да си найда юнакъ спроти мене,
Що не пиетъ вино и ракия
Отъ ракия моме не понаса
И що не пиетъ църни ми дувана
Отъ дувана кукйа поплюкана
И що не пиятъ църния бурнутъ [1])
Отъ бурнута постеля посекната.

---

1) Бурнутъ е емфие.

Божана одитъ за вода [2])
Божана бѣла кадъна!
Перо ми клала на глава.
Ай ти Божано — кадъно!
Не клавай перо на глава
Сама си тънка висока,
Не клавай бѣло бели̇ло
Сама си бѣла цървена!

Рано ранила Петкана
На бели Дунавъ за вода
Петкана Дунавъ прашаше;
Дунаве милий Дунаве!
Дали го виде Стояна?
Дунавъ и вели говори:
Петкано! бела Петкано,
Отъ како петли пеяе
Триста гемий минае
В' трета гемия младъ Стоянъ
На високъ диванъ седеше
Со шаренъ кавалъ свиреше
За тебе пѣсна пѣеше:
Мъжи се мъжи Петкано!
Дури си млада зелена,

2) Помашка.

Дури си бела цьрвена,
Зере се ази оженифъ.
Две ме моми магесае
Дуръ ме мене залюбие.

Гайдата.

Я послушай отъ полето
Какъвъ гласъ се чува!
Хайдъ да идимъ, та да видимъ
Гайди ми се струва!
Ахъ, я слушай какъ ни вика
Българската музика!
Хайди, хайди, хайди!
Тамо има гайди!
Тъзи е тя музиката
На наш' тѣ прадѣди
Съ неѫ сѫ се веселили
На славни побѣди—
Хайди, хайди, хайди!
Дѣто има гайди!
Я послушай по нататъкъ
Кавали, какъ свирѫтъ!
Неможе да трай мойто сърдце
И тѣ го размирѫтъ—
Хайде отъ тукъ да се впуснемъ
Хорце да му друснемъ.

Срьбски пѣсни.

Край потока бистра, хладна
Шума потока
Невесела забринута } 2
Седи девойка. }
Умиляно нейно лице
Бѣло румено,
На дѣсница наслонено } 2
Тужно жалостно. }
Поток тиче и протиче,
Гором шумоли,
А дѣвойка забринута } 2
Кроз плач говори: }
Я врати се млади момко,
Младо—млагяно
Да на твоим града умрем } 2
Груда Ветриним. }

Киша пада, трѣва расте,
Хей горо зелена.
А трѣва се сгором расте
Хей и я нѣма ским.
Имам либе на далеко
В' чужда земля. (2)

Ей путниче невѣрниче
Ей виде ли драга. (2)
— И да сум го я видели
Хей неби го познал. (2)
— На глава си калпак носи
Хей отъ три дуката. (2)
На нозѣ си чизми носи
Хей отъ петъ дуката.
На гржди си нишан носи
отъ краль Милана. (2)

Хей марице млада кръчмарице:
Точи пол ока, хей точи пол ока
Немогу ти я точи, хей точи пол ока. (2)
Ел сум боса па е пала роса,
Земну ми ноге, хей! Земну ми ноге.
—Собуй налуне, обуй папучи. (2)
Аку мене мили Бог помогне,
Купи чу ти я, хей роган папуче.
Не купуй ми ти, не требаю ми, (2)
Имам отца, край мора трьговца
Купи че ми, хей роган папучи.

СЪДЪРЖА:

		Стр.
1	Отечество	2
2	Княжеска пѣсень	3
3	Музо	3
4	Шуми Марица	5
5	Смѣй се за насъ гордъ Балканъ .	6
6	Доста ходихъ по горитѣ . . .	7
7	Красна весела градина . . .	8
8	Шуми вардаръ буйно пѣни . .	9
9	Македонецъ	11
10	Ноща е ужасна	12
11	Ахъ немата вече друже . . .	13
12	Пролѣтъ дойде и пиленце . . .	14
13	Тѣшко, тѣшко вино дайте . .	15
14	Молитвата Ботйовъ	17
15	Вино, вино	18
16	Османъ Паша	19
17	Кждѣ си вѣрна ти любовь народ.	21
18	Ахъ другари чуйте менѣ . . .	22
19	Обѣсването на Василя Левски .	24
20	Лѣтна нощь се превалява . .	24
21	Хайдутъ Велко	25
22	Овчаръ по брѣгъ ходи	26

		Стр.
23	Садила мома край море лозе	27
24	Карамфилке, филке моме	27
25	Кара Мустафа	29
26	Стѫпилъ Добри	29
27	Горка горчица	29
28	Отъ Планина слиза, мамо	30
29	Зададе се Стояне ле	31
30	Отъ сънь сладъкъ	31
31	Вила се й гора майноле.	32
32	Пушка пукна море	33
33	Ахъ листецъ листецъ	34
34	Карамфилчето	35
35	Ясна свѣтла мѣсечинко	36
36	Подъ Сливница Драгоманъ	37
37	Пиротски маршъ	38
38	Маршъ Сливница	40
39	Тодорка платно тѫчеше.	41
40	Гдѣ съ стари генерали	41
41	Хайде братя да вървиме	42
42	Слѣдъ Пиротски миръ	42
43	На знамето ни	43
44	Тѣзи сърби, тѣзъ свинари.	44
45	Съ радостъ, съ радостъ къмъ тракия	45
46	Българина днеска	46
47	Петлитѣ пѣетъ	47
48	Одавна ли си момнеле	48
49	Момиченце Бога моли	49
50	Излѣзохъ да се расшетамъ	50
51	Петлитѣ пѣетъ на леса.	51
52	Не плачи Стано мори	51
53	Хубави моми ловченки	52
54	Пустни ми лельо мори Тодорка	52
55	Боряно Борянке	53
56	На върхъ Пиринъ Планина	54
57	Не раждай ме мамо	54
58	Збогомъ прощавай невѣсто мила	55
59	Александре славний, Господарю храбрий	56

		Стр.
60	Мила моме стишъ ли ти	56
61	Ахъ доста ходихъ по свѣта.	57
62	Куку	58
63	Зора се сипва, мило либе	59
64	Коя й тѫзи звѣзда ясна	60
65	Я поглѣдай и да видишъ красота	60
66	Що си кахѫрна мила душице	61
67	Хубава моме послушай вечь	62
68	Ти момиче младо	62
69	Не дѣй трептѣ въ листь зеленъ	63
70	Плачи, въздишай и тѫжи	64
71	Нѣжното момиче	65
72	Любилъ съмъ те отъ момиче	66
73	Овчарка въ Стара Планина.	67
74	Русѫ косѫ азъ желая	68
75	По мере се скитамъази	69
76	Любилъ се е бѣлъ гѫлъбъ	70
77	Славейче ле славейче	71
78	Цвѣте красно	72
79	Далечъ отъ мойта бащина	73
80	Збогомъ оставай любезна	74
81	Любеше ма (2) тя горката	76
82	Азъ сѫмъ ергенъ	76
83	Пошълъ е рако	77
84	Горице ле лилякова	77
85	Зора сипва день прѣдсказва	78
86	Царь Муратъ Мари думаше	79
87	Черней горо, черней сестро	80
88	Дай ми Боже крила Соколови	81
89	Божана одитъ за вода	82
90	Рано ранила Петкана	82
91	Гайдата	83

Срьбски пѣсни.

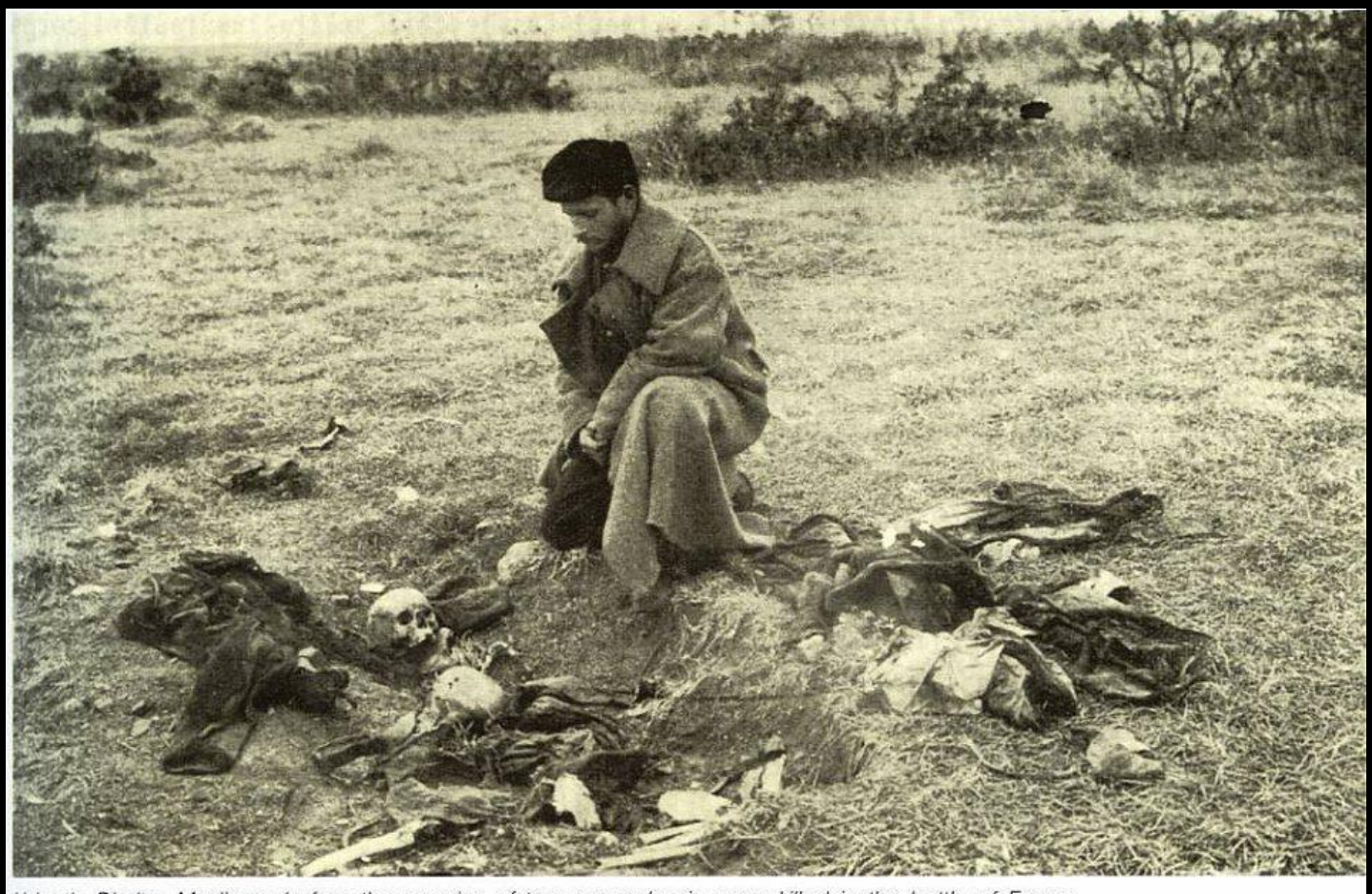
92	Край потока бистра хладна	84
93	Киша пада трѣва расте.	84
94	Хей марице, млада кръчмарице	85

Още стотици книги на дейци родени в географска област Македония може да намерите на:



www.strumski.com

Библиотека „Струмски”
е създадена в памет на
загиналите за Родината.



Voivode Dimiter Madjarov before the remains of two comrades in arms killed in the battle of Ferres